

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Ф.Ф. БУТИНЕЦЬ
Т.В. ДАВИДЮК
В.В. ЄВДОКИМОВ
С.Ф. ЛЕГЕНЧУК

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ

П І Д Р У Ч Н И К

Трете видання,
перероблене і доповнене

*За редакцією
д.е.н., проф., Заслуженого діяча
науки і техніки України Ф.Ф. Бутиця*

*Затверджено Міністерством освіти і науки
України як підручник для студентів
вищих навчальних закладів, які навчаються
за освітньо-професійною програмою бакалавра
з напрямку підготовки "Облік і аудит"*

ЖИТОМИР
ПП "РУТА"
2007

УДК 657:004(075)
ББК 65.052 я7
І74

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
(Лист № 14/18-Г-2082 від 28.11.2007 р.)*

Рецензенти

д.е.н., проф. В.В. Сопко,
Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана
д.е.н., проф. В.О. Шевчук,
Державна академія статистики, обліку і аудиту, м. Київ
к.е.н., доц. В.В. Галасюк,
Член Аудиторської палати України, м. Київ

І74 **Бутинець Ф.Ф., Давидюк Т.В., Євдокимов В.В., Легенчук С.Ф. Інформаційні системи і технології в обліку:** Підручник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. д.е.н., проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 468 с.

ISBN 966-8059-92-1

Відповідальний редактор
д.е.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Ф.Ф. Бутинець

Викладено основні теоретичні і практичні питання, пов’язані із впровадженням і використанням комп’ютеризованих інформаційних систем. Підручник закладає фундамент знань для організації і ведення бухгалтерського обліку в комп’ютерному середовищі, які є вкрай необхідними в сучасних умовах, оскільки очевидним є тісний зв’язок професійної діяльності бухгалтера з формуванням інформації про діяльність підприємства із використанням комп’ютерної техніки.

Розглядаються теоретичні основи комп’ютеризації бухгалтерського обліку, аудиту, аналізу та фінансів, поняття інформаційних систем та технологій, їх класифікація, розкриваються передумови, принципи та послідовність створення комп’ютерних систем, питання захисту і безпеки інформації в інформаційних системах.

Для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей, а також керівників, фінансистів, бухгалтерів та інших спеціалістів підприємств.

У підготовці підручника використані матеріали дисертаційного дослідження аспіранта А.П. Дикого – розділ 1, п. 1.5; здобувача Ю.Д. Довгала – розділ 2.

УДК 657:004(075)
ББК 65.052 я7

ISBN 966-8059-92-1

© Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко, 1997
© Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко,
Т.В. Давидюк, Т.В. Шахрайчук, 2002
© Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк,
В.В. Євдокимов, С.Ф. Легенчук, 2007

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ	5
1.1. Інформаційні системи і технології на підприємстві	6
1.1.1. Інформатизація суспільства	6
1.1.2. Економічна інформація як основа для прийняття управлінських рішень	9
1.1.3. Місце інформаційних технологій в економіці	15
1.1.4. Інтернет-технології та електронна комерція	19
1.2. Інформаційні системи в управлінні підприємством	39
1.2.1. Сутність комп'ютерних інформаційних систем підприємства	39
1.2.2. Підходи до автоматизації управління підприємством	41
1.2.3. Характеристика стандартів і методологій комп'ютерних інформаційних систем підприємств	44
1.3. Технічне та програмне забезпечення інформаційних систем	57
1.4. Проектування та створення інформаційних систем	68
1.4.1. Передумови та принципи створення інформаційних систем	68
1.4.2. Послідовність створення інформаційних систем на підприємстві	80
1.5. Захист і безпека інформації в інформаційних системах	100
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	126
2.1. Елементи методу бухгалтерського обліку при його комп'ютеризації	127
2.2. Комп'ютерна форма ведення обліку	148
2.3. Класифікація бухгалтерських інформаційних систем	159
2.4. Побудова облікового апарату в умовах комп'ютеризації	172
РОЗДІЛ 3. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ І АУДИТУ	180
3.1. Інформаційні системи економічного аналізу	181
3.2. Місце і роль інформаційних систем в діяльності аналітика	206
3.3. Інформаційні системи аудиту	209
3.3.1. Використання комп'ютерної техніки в аудиті	209
3.3.2. Аудит в умовах комп'ютеризації бухгалтерського обліку	220
3.4. Місце і роль інформаційних систем в діяльності аудитора	250
РОЗДІЛ 4. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВ	253
4.1. Інформаційні потоки фінансових та кредитних організацій	254
4.2. Інформаційні системи Міністерства фінансів України та Національного банку України	264
4.3. Інформаційні системи банківських установ	293
4.4. Інформаційні системи фінансового ринку	335
4.5. Автоматизація діяльності страхових компаній	355
Показчик термінів	369
ДОДАТОК 1. Основи роботи з програмою “Парус-Предприятие 7.20” (модуль “Парус-Бухгалтерия”)	371
ДОДАТОК 2. Основи роботи з програмою “1С:Предприятие 7.7”	412
Список використаних літературних джерел	460
Видання Житомирської наукової бухгалтерської школи	462

ПІДРУЧНИК

Франц Францович БУТИНЕЦЬ

Тетяна Вікторівна ДАВИДЮК

Віктор Валерійович ЄВДОКИМОВ

Сергій Федорович ЛЕГЕНЧУК

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ

Відповідальний редактор

д.е.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України Ф.Ф. Бутинець

Редактор *к.е.н., доц. О.В. Олійник*

Технічний редактор *Г.П. Дурицька*

Коректор *О.С. Магдун*

Художник обкладинки *М.В. Садковський*

Підписано до друку 28.02.2007 р. Папір офсетний. Формат 60×84 1/16.

Гарнітура “Таймс”. Друк офсетний. Ум. др. арк. 34,6.

Обл. вид. арк. 33,3. Замовлення № 1429.

ПП “Рута”

10014, Україна, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17а